

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 39

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk
Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1663) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1663 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi10

• Teklif Metni11

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin11

• Anlaşma Metni12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1297061 evrak numaralı “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1663)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

12 Kasım 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 8’inci Devlet Başkanları Zirvesinde, Türk Yatırım Fonunun üye ülkeler tarafından “eşit sermaye katkısı ve eşit oy hakkı” ilkesi çerçevesinde kurulmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması”, 16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen TDT Olağanüstü Zirvesi esnasında imzalanmıştır.

Fonun amacı, bölge içi ticaret hacmini artırmak ve ekonomik faaliyetleri destekleyerek TDT ülkelerinin ekonomik kalkınmasına destek olmaktır. Fon kaynakları aracılığıyla; üye ülkelerde KOBİ’lere finansman sağlanması, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla eş-finansman yapılması, üretim kapasitesinin genişletilmesi, dijital altyapının güçlendirilmesi ve çeşitli sektörlerde kalkınma projelerinin desteklenmesi planlanmaktadır.

Fon, 350 milyon ABD Doları ödenmiş ve 150 milyon ABD Doları çağrılabilir sermaye olmak üzere toplam 500 milyon ABD Doları kayıtlı sermayeye sahip olacaktır. Ülkemizin Fona taahhüdü 70 milyon ABD Doları ödenmiş sermaye ve 30 milyon ABD Doları çağrılabilir sermaye olmak üzere toplam 100 milyon ABD Dolarıdır.

Fonun yönetim yapısı; Governörler Kurulu, Direktörler Kurulu, Fon Başkanı ve Genel Müdürden oluşmaktadır. Fonun Merkezi İstanbul’dadır.

Türk Yatırım Fonunun sağlayacağı mali imkânların üye ülkeler arasında işbirliğini kuvvetlendireceği değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180894

3 Ekim 2023

Konu: Türk Yatırım Fonu

Kuruluş Anlaşması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması” ekte gönderilmektedir. Söz konusu Anlaşmanın Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanmasının uygun bulunması, ülkemizin Fona yönelik sermaye iştiraki taahhüdü ve bu taahhüt çerçevesinde yapılacak ödemelerin üst sınırının 100.000.000 ABD Doları olarak belirlenmesi ve bahse konu tutarın Cumhurbaşkanı tarafından gerektiğinde beş katına kadar artırılabilmesi hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

26/10/2023

Esas No: 2/1663

Karar No: 34

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1663 esas numaralı, “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 19/10/2023 tarihinde yaptığı 3’üncü toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 03/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması”, 05/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/1663 esas numaralı Kanun Teklifi 09/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 19/10/2023 tarihli 3’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen Teklifile, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkelerinin bölge içi ticaret hacimlerinin artırılması ve bu ülkelerin ekonomik kalkınmalarının desteklenmesi amacıyla merkezi İstanbul’da olan Türk Yatırım Fonunun kurulması ve bu Fona yönelik olarak Türkiye’nin sermaye taahhüdünün 100.000.000 ABD Doları olarak belirlenmesine ilişkin Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunması amaçlanmaktadır.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Ahmet Yıldız tarafından;

Türk devletleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi bakımından merkezî rol oynayan Türk Devletleri Teşkilatının hızlı bir dönüşüm ve kurumsallaşma sürecinden geçtiği,

1992 yılında Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirveleri olarak başlattığımız sürecin üye ülkelerin sergilediği güçlü irade ve ortak çabalar sayesinde bugün tam teşekküllü uluslararası bir teşkilata sahip olmamızla neticelandığı ve müzakereleri uzun süredir devam eden Türk Yatırım Fonunun kuruluş anlaşmasının olağanüstü Ankara Zirvesi’nde imzalanmış olmasının bu süreci taçlandıran somut ve tarihî bir adım olduğu,

Fon’un, aile meclisimizin dayanışma ruhuna uygun şekilde, eşit sermaye katkısı ve eşit oy hakkı esasıyla kurulduğu ve merkezinin İstanbul’da olmasının kararlaştırıldığı,

Fon’un amacının üye ülkelerde KOBİ’lere finansman sağlanması, üretim kapasitesinin genişletilmesi, dijital altyapının güçlendirilmesi, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla eş finansman yapılması ve çeşitli sektörlerde kalkınma projelerini desteklenmesi şeklinde olduğu,

Uluslararası finans kuruluşu niteliğinde kurulan bu Fon’un, faaliyete geçtiğinde Türk dünyasını sağlam bağlarla birbirine bağlayan güçlü kurumlar arasında yerini alacağına inanıldığı,

Ülkemizin Türk dünyasının bütünleşmesine öncülük eden Fon’a ev sahipliği yapacağı, ifade edilmiştir.

Komisyon üyeleri tarafından;

Anlaşma’nın 33’üncü maddesinde Fon’un çalışma dilinin İngilizce olarak düzenlendiği ve Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan’ın ortak olduğu bir kurumda ortak dilin İngilizce yerine Türkçe olması konusunda gelişme kaydedilmesi gerektiği,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3166

Fon'un kurulmasının olumlu bir gelişme olduğu ancak bu tür fonların çok hızlı bir şekilde atıl bir noktaya düşebildiği ve bu fonlara işlevsellik kazandırmanın kıymetli olduğu, dolayısıyla eşit oy ve eşit sermayenin cazip görünen ancak karar mekanizmasını zaman zaman sıkıntıya sokabileceği bu nedenle Fon'un verimli işleyebilmesi açısından Bakanlığın bu konuda özel bir düşüncesi ya da Türk Devletleri Teşkilatına dâhil olan kurumlar arasında, devletler arasında bu konuda bir görüşme olup olmadığı

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben

Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından;

Şu anda fiili bir durumun mevcut olduğu, özellikle ekonomik, teknik nitelikteki içeriklerde zaman zaman heyetlerin, heyet başkanlarının anlaşılamadığı veya yanlış anlaşıldığı durumların olduğu bu nedenle İngilizce konuşulması gereği duyulduğu, tercümeyle de işlerin yürütülebileceği ancak Anlaşma'nın bu şekilde imzalandığı ve diğer ülkelerin de razı edilmesi takdirde ortak dil olarak Türkçe'nin benimsenebileceği,

Oy birliğiyle karar alınması gereken konularda örneklendirmek gerekirse NATO ile ilgili olarak bir tecrübenin mevcut olduğu, karar almanın zor olduğu ancak karar alınması için bir konsensüse zorlandığı, dolayısıyla, bir konsensüsle alındığı için de uygulamada bu sefer kolaylık olduğu, karar alma ve uygulama bakımından bu özelliğin bir denge olduğu, bu aşamada Anlaşma'nın ancak böyle imzalanabildiği,

Dışişleri Komisyon Başkanı Fuat Oktay tarafından;

Eşit oy hakkının üye devletler açısından da makul ve hoşgörü ile karşılanan hususlardan birisi olduğu,

Türkiye de dâhil tüm ülkelerin önceki geçmiş tecrübelerine dayanarak aslında eşit bir ilişki, karşılıklı bir ilişki ve kazan kazan ilişkisine dayanan göz göze bir ilişkinin kurulacağıyla alakalı en büyük gösterge şeklinde olduğu, dolayısıyla, Fon'a katılımı ilgili cazibeyi daha da artıran bir düzenleme olarak kabul edildiği ve tüm üyelerin ortak görüşünün bu olduğu,

Bugüne kadar gerçekleşen Türk Devletleri Teşkilatının Zirve Toplantılarının hemen hemen tamamında alınan kararların tamamının oy birliğiyle alındığı, şu an için, bugüne kadar güzel bir iş birliğinin ve karşılıklı güvenin söz konusu olduğu,

Bahse konu hususlarla alakalı yine bakanlıklarımızın ve Türk Devletleri Teşkilatının da buna ilişkin olası senaryolara hazır olmasında ve bu anlamda düzeltici eylemlerde bulunmasında fayda olduğu, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mehmet Rıdvan Nazırlı</i>
Bursa	Düzce	Elâzığ
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Cengiz Çiçek</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Namık Tan</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
İstanbul	İstanbul	Konya
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>Süreyya Öneş Derici</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

2/1663 Esas numaralı Teklif :

Teklif Özeti:

12 Kasım 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 8. Devlet Başkanları Zirvesi’nde “Türk Yatırım Fonu” kurulması konusunda mutabakat sağlanmış ve 16 Mart 2023’te de Ankara’da TDT olağanüstü toplanarak anlaşmayı imzalamıştır. Söz konusu fonlar; üye devletle de KOBİ’lere finansman sağlanması, üretim kapasitesinin genişletilmesi, dijital altyapının güçlendirilmesi ve çeşitli sektörlerde kalkınma projelerinin desteklenmesi planlanmaktadır. Türkiye, Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan ve Kazakistan TDT üyesi; Macaristan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkmenistan gözlemci üye statüsündeler.

Anlaşmada Türkiye’nin sermaye taahhüdü üst sınırı 100 milyon Dolar olsa da bu üst sınır miktarının 500 Milyon Dolara kadar çıkartılması yetkisi TBMM’ye sunulmadan Cumhurbaşkanı’na verilmiştir.

Muhalefet Şerhi:

Uluslararası Şeffaflık Örgütü’nün 2022 yılında yayınladığı Yolsuzluk Algı Endeksi’nde TDT üyelerinin son sıralarda olduğu görülmektedir. Son 10 yıl içerisinde en çok puan kaybedenin 100 üzerinden 36 puanı olan Türkiye, yine 36 puanla Kazakistan, 31 puanla Özbekistan, 27 puanla Kırgızistan ve 21 puanla Azerbaycan olduğunu göz önünde bulundurursak, kamu kaynaklarının kamu yararına kullanımı konusunda en sorunlu ülkeler statüsündedir. Söz konusu anlaşmada, Türk Yatırım Fonu’nun kamu yararına şeffaf bir şekilde kullanılacağı şüpheli olmasının yanı sıra TBMM’ye sorulmadan Cumhurbaşkanı’na sermaye taahhüdünün %500 gibi bir oranla artırma yetkisinin verilmesi partimiz ilke ve politikalarıyla çelişmektedir. Bu sebeple bu anlaşmaya ***şerh koyuyoruz.***

Cengiz Çiçek
İstanbul

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Türkiye Cumhuriyeti’nin Türk Yatırım Fonuna olan sermaye iştiraki taahhüdü ve bu taahhüt çerçevesinde yapılacak ödemeler 100.000.000 ABD Doları karşılığını geçemez.

(3) Cumhurbaşkanı ikinci fıkrada belirtilen tutarı beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

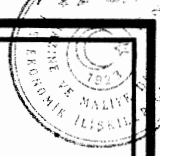
MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ ANLAŞMASI

5

TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ ANLAŞMASI

Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti ("Kurucu Üyeler"); 3 Ekim 2009 tarihli Türkçe Konuşan Devletler İşbirliği Konseyi Kuruluşuna ilişkin Nahçıvan Anlaşması ile kurulan Türkçe Konuşan Devletler İşbirliği Konseyi (12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da alınan Devlet Başkanları Konseyi kararına istinaden bundan sonra "Türk Devletleri Teşkilatı" olarak anılacaktır) Üyeleri sıfatıyla aşağıdaki hükümlere tabi olarak yönetilecek Türk Yatırım Fonu'nu kurmaya karar vermişlerdir.

Bölüm I – TANIMLAR

Madde 1 – Tanımlar

Aşağıdaki terimler, işbu Anlaşma'da kullanıldığı her yerde, bağlam aksini belirlemedikçe veya gerektirmedikçe, aşağıdaki anlamlara sahiptir:

- a) "İlave Katkı" Guvernörler Kurulunun 5. Maddenin B Kısım bağlamındaki kurallar ve şartlara uygun Kararını müteakiben üyeler tarafından Fon'un kaynaklarına yapılacak ilave katkılar anlamına gelir.
- b) "Yararlanıcı" projenin uygulanmasında yer alan ve doğrudan Fon kaynakları tarafından finanse edilen bir gerçek kişiyi veya tüzel kişiyi ifade eder.
- c) "Takvim Yılı" Miladi takvime göre 1 Ocak ile 31 Aralık arasındaki dönemi ifade eder.
- d) "Merkez Bankası" bir Devletin veya resmi bir parasal birliğin dolaşımdaki parasını ve para politikasını yöneten kurumu ifade eder.
- e) "Fon" işbu Anlaşma ile kurulan Türk Yatırım Fonu'nu ifade eder.
- f) "Guvernör" işbu Anlaşma'nın 9. Maddesine uygun olarak oluşturulan Fon Guvernörler Kurulu'nun her bir üyesini ifade eder.
- g) "Üye(ler)" Kurucu Üyeleri ve diğer TDT Katılımcı Devletlerini ve işbu Anlaşma'nın 4. Maddesi uyarınca üyelik prosedürleri yoluyla Fon Üyesi olmuş üçüncü Devletleri ifade eder.
- h) "Mikro, Küçük ve Orta Büyüklükte Girişimler" ülkesinde ilgili projenin uygulanacağı Devletin ulusal mevzuatınca tanımlanan Mikro, Küçük ve Orta Büyüklükte Girişimleri ifade eder.
- i) "Çalışan" Fon tarafından istihdam edilen profesyonel ve/veya idari çalışanları ifade eder. Başkan, Guvernörler, Guvernörler Vekilleri, Direktörler, Direktör Vekilleri ve Genel Müdür çalışan olarak sayılmaz.

101
21

TRUE COPY

- j) "Devlet" işbu Anlaşma'nın 4. Maddesine uygun olarak Fon üyeliğine seçilmeye ehil Birleşmiş Milletlerin herhangi bir üye Devletini ifade eder.
- k) "TDT" Türk Devletleri Teşkilatını ifade eder.
- l) "TDT Katılımcı Devlet(ler)i" TDT Üyelerini ve Gözlemci Devletlerini ifade eder.

Bölüm II – AMAÇ, FAALİYETLER, YETKİLER VE ÜYELİK

Madde 2 – Amaç

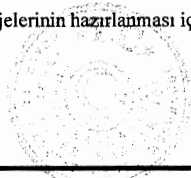
Fon'un amacı bölge içi ticareti genişletme ve ekonomik faaliyetleri destekleme yoluyla TDT Katılımcı Devletlerinin ekonomik kalkınmasına katkı sunmaktır.

Madde 3 – Faaliyetler ve Yetkiler

Fon, amacını gerçekleştirmek için yatırım faaliyetleri aracılığıyla aşağıdaki faaliyetlere ve yetkilere sahiptir:

- a) bölge içi ticaretin teşvik edilmesine yardımcı olmak;
- b) özellikle Mikro, Küçük ve Orta büyüklükteki girişimlerin projeleri olmak üzere projeleri finanse etmek;
- c) uluslararası ve ulusal finans ve kalkınma kurumlarının yanı sıra ticaret odaları ve özel kuruluşlarla işbirliği ve ortak finansman yapmak;
- d) ulaştırma ve lojistik zincirlerinin, depolama ve üretim kapasitelerinin genişletilmesini desteklemek;
- e) kamu özel işbirliği dahil olmak üzere fiziksel ve dijital altyapının kurulmasını ve modernizasyonunu desteklemek;
- f) sınai üretim, altyapı, ulaştırma, tarım, bilgi ve iletişim teknolojileri ile turizm dahil olmak üzere karşılıklı ilgi alanlarındaki kalkınma projelerini desteklemek;
- g) enerji verimliliğine, yenilenebilir enerjiye ve çevresel korumaya yatırım yaparak yeşil ekonomiye katkıda bulunan projeleri finanse etmek;
- h) gerekli görülen durumlarda yatırım projelerinin hazırlanması için yardım ve finansal destek sağlamak;

u1

TRUE COPY

- i) amacını ilerletebilecek diğer faaliyetleri üstlenmek ve diğer hizmetleri sağlamak.

Madde 4 - Üyelik

Kurucu Üye olmayan TDT Katılımcı Devletleri işbu Anlaşma'ya taraf olarak Fon üyesi olabilirler.

Diğer Devletler 38. Maddeye uygun olarak Guvernörler Kurulu tarafından belirlenecek kurallar ve şartlarla Fon'un üyesi olabilirler.

Bölüm III – FİNANSAL KAYNAKLAR

Madde 5 – Fon'un Kaynakları

Bu Anlaşma'da kullanıldığı gibi Fon'un "Kaynakları" terimi aşağıdakileri içerir:

- a) Fon'un sermaye stoku;
- b) İlave Katkılar;

A. Sermaye Stoku ve Taahhüt

Fon'un kayıtlı sermaye stoku beş yüz milyon dolardır [500.000.000,00 ABD Doları]. Kayıtlı sermaye stoku her biri elli bin dolar [50000 ABD Doları nominal değere sahip on bin [10000] hisseye bölünür.

Kayıtlı sermaye stoku ödenmiş hisseler ve çağrılabilir hisselerle bölünür. Toplam nominal değeri üç yüz elli milyon ABD Doları [350.000.000 ABD Doları] olan hisseler ödenmiş hisseler, toplam nominal değeri yüz elli milyon ABD Doları [150.000.000 ABD Doları] olan hisseler çağrılabilir hisselerdir.

İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi üzerine, Kurucu Üyeler, Fon'un kayıtlı sermaye hisselerine Liste 1'de ("Fon Sermayesi" – Ek 1) yer alan tablo uyarınca eşit bir şekilde sermaye taahhüdünde bulunurlar.

Her bir üye kendi ödenmiş hisselerine ilişkin başlangıç ödemesini Liste 2 ("Başlangıç Ödemesi – Ek 2) uyarınca açılış toplantısından sonraki 90 gün içerisinde öder. Bu tutar Fon'un hesaplarına yatırılır. Kalan taahhüt tutarı, Liste 2 uyarınca Başlangıç Ödemesi tarihini takip eden her yıl dönümünde 3 (üç) adet yıllık taksit halinde ödenir. Ödemeler ABD Doları olarak yapılır. Bu taksit ödemelerini yerine getirmede temerrüt Fon'a yükümlülüğün temerrüdü olarak sayılır ve bu Anlaşma'nın 23. Maddesi hükmüne tabidir.

Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra bu Anlaşma'ya herhangi bir Devletin taraf olması durumunda, yeni Üye bir Kurucu Üyenin hisse sayısından daha az olmayan hisseye taahhüt eder. Yukarıdaki hükme karşın, herhangi bir yeni üye bir Kurucu Üyeden daha fazla oy hakkına sahip olamaz.

B. İlave Katkılar

Fon'un operasyonlarının devamlılığını temin etmek amacıyla, Guvernörler Kurulu uygun göreceği aralıklarda periyodik olarak Fon'un mevcut kaynaklarının yeterliliğini gözden geçirir.

Guvernörler Kurulu böyle bir gözden geçirme sonucunda gerekli veya istenilir görürse, Üyelerin Fon'un kaynaklarına ilave katkı yapmalarına karar verebilir.

Madde 6 – Sermaye Stoku ve Yükümlülüğün Sınırlandırılmasına İlişkin Koşullar

Fon'un sermaye stokunun hisseleri hiçbir şekilde hacizli, rehinli veya ipotekli olamaz ve işbu Anlaşma'nın 7. ve 8. Kısmı uygun olarak Fon haricinde devredilemez.

Bir Üyenin hisseler üzerindeki yükümlülüğü sermaye taahhüdünün ödenmeyen bölümü ile sınırlıdır.

Hiçbir Üye, sadece üyeliği nedeniyle, Fon'un yükümlülüklerinden sorumlu tutulamaz.

Bölüm 7 – ORGANİZASYON VE YÖNETİM

Madde 7 – Yapı

Fon'un, Fon Başkanı, Guvernörler Kurulu, Direktörler Kurulu, Genel Müdürü ve Çalışanı olur.

Madde 8 – Fon Başkanı

Fon'un, dört (4) yıllık bir süre için uzatma veya yeniden atama yapılmaksızın Guvernörler Kurulu tarafından rotasyonlu olarak atanan Fon Başkanı vardır. Ancak Guvernörler Kurulu karar verdiğinde Başkan görevi bırakır.

Rotasyona, Guvernörler Kurulu tarafından karar verilir ve Fonun ilk Başkanını içerir.

Fon'un ilk Başkanı, uzatma veya yeniden atama yapılmaksızın dört (4) yıllık bir dönem için TDT Devlet Başkanları Konseyi tarafından atanır.

Fon Başkanı, Direktörler Kurulu'na Başkanlık eder fakat oy hakkı yoktur.

İkinci Başkandan başlamak üzere Fon Başkanı pozisyonu için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) ekonomi, yatırım ve finans konularında asgari on beş (15) yıllık veya idari seviyede asgari 10 yıllık üst seviye tecrübe veya uluslararası finans kuruluşlarında on (10) yıllık tecrübe,
- b) İngilizceye hakimiyet.

Fon Başkanı aşağıdakilerden sorumludur:

- Direktörler Kurulu toplantılarına başkanlık etmek,
- Guvernörler Kurulu kararlarının takibini yapmak,
- Fon'u uluslararası alanda temsil etmek,

- Üye Ülkelerin Devlet Başkanları ve Hükümetleri ile iletişimde bulunmak,
- Fon için eş-finance ve kaynak mobilizasyonu fırsatları aramak,
- Fon'a katkı çekmek için çalışmak.
- uluslararası kuruluşlarla iş birliği mekanizmalarını kolaylaştırmak.

Fon Başkanı Fon'dan ücret alır ve ücret Guvernörler Kurulu tarafından belirlenir.

Madde 9 – Guvernörler Kurulu

Guvernörler Kurulu Fon'un en yüksek yönetim birimidir.

A. Oluşum

Her Üye Guvernörler Kurulu'nda temsil edilir ve başlangıç ödemelerini tamamlamasını müteakiben bir Guvernör ve bir Guvernör Vekili atar. Guvernörler ve Guvernör Vekilleri TDT Katılımcı Devletleri olan Üyelerin vatandaşlarıdır.

Guvernörler Kurulu'nun her Guvernörü ve Guvernörler Kurulu'nun her Guvernör Vekili atayan Üyenin talimatları doğrultusunda görev yapar. Guvernörler Kurulunun hiçbir Guvernör Vekili aynı Üye tarafından atanmış Guvernörler Kurulu Guvernörünün olmadığı durumlar haricinde oy kullanamaz.

Guvernörler Kurulu, yıllık düzenlenen her bir toplantısında, Guvernörlerden birini bir sonraki Başkanın seçimine kadar görevde kalacak Başkan olarak seçer.

Guvernörler Kurulu'nda, (i) ölüm, (ii) fiziksel yetersizlik, (iii) yetersizlik veya ruhsal hastalık, (iv) istifa veya görevden alma (Üyeler tarafından atanan Guvernörler yalnızca onları atayan Üye tarafından görevden alınabilir olması şartıyla) gibi sebeplerden kaynaklanan boşalma olması durumunda, bu görevden boşalmaya sebep olan Guvernörü atamış bu Üye yeni Guvernör ve/veya Guvernör Vekili atar.

Guvernörler ve Guvernör Vekilleri Fon'dan ücret almaz ancak onların Guvernörler Kurulu toplantısının her birine katılmak için cepten yaptıkları masrafları (konaklama ve seyahat) ve günlükleri Fon'un kaynaklarından karşılanır.

B. Guvernörler Kurulunun Yetkileri

Guvernörler Kurulu Fon'a ilişkin tüm konularda Üyelerin çıkarlarını temsil eder.

Guvernörler Kurulu aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- b) Fon'a İlave Katkı eklenmesine izin vermek, koşulları ve prosedürleri onaylamak;
- c) kayıtlı sermayeyi değiştirmek, çağrılabilir sermayenin ödemesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- d) Direktörler Kurulunu oluşturmak,

- e) Direktörler Kurulunun yıllık raporlarını, Fon'un denetim raporlarını, bilançosunu ve gelir ve harcama bildirimlerini incelemek ve onaylamak,
- f) Üyelerin üyeliğinin askıya alınmasına karar vermek,
- g) Katılımcının Fon'dan çıkması durumunda iade edilmek üzere Üyelerin Fon varlıklarındaki payını belirlemek,
- h) Fon'un süresini uzatmaya karar vermek,
- i) Fon'un sona erdirilmesi ve varlıklarının dağıtılması prosedürlerini, kurallarını ve şartlarını belirlemek ve Fon'u sona erdirmeye karar vermek,
- j) İşbu Anlaşma'yı tadil etmek,
- k) Fon Başkanını atamak ve görevden almak,
- l) Fon'un hesaplarını denetleyecek dış denetçileri seçmek ve Fon'un denetlenmiş finansal bildirimlerini onaylamak,
- m) Direktörler Kurulu'nun işbu Anlaşma'nın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin aldığı kararlara ilişkin itirazları karara bağlamak.

Guvernörler Kurulu, oybirliği kararıyla, bütün yetkilerini Direktörler Kurulu'na devredebilir, devredemeyeceği yetkileri aşağıda sıralanmıştır:

- a) Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- b) kayıtlı sermayeyi değiştirmek, çağrılabilir sermayenin ödenmesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- c) Üyelerin üyeliğinin askıya alınmasına karar vermek,
- d) Fon'un sona erdirilmesi ve varlıklarının dağıtılması prosedürlerini, kurallarını ve şartlarını belirlemek ve Fon'u sona erdirmeye karar vermek,
- e) İşbu Anlaşma'yı tadil etmek,

Guvernörler Kurulu, herhangi bir konuda Direktörler Kurulu'na verilen yetkiyi herhangi bir zaman geri alabilir.

C. Toplantılar, Çalışma Usulleri ve Oylama

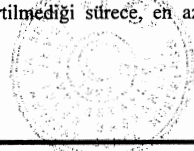
Guvernörler Kurulu yılda bir kez toplanır ve Direktörler Kurulu Üyelerinin çoğunluğunun herhangi bir zamanda talebi üzerine çağrılarak veya Guvernörler Kurulu'nun uygun görmesi halinde olağanüstü toplantılar yapabilir. Guvernörler Kurulu, görev ve sorumluluklarını acilen ve hızlı bir şekilde yapmasını sağlayacak çalışma yöntemlerini benimser.

İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, her bir Üyenin oy gücü Fon'un sermaye stokuna taahhüt ettiği hisse sayısına eşit olur.

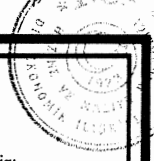
Guvernörlerin üçte ikisi, bu çoğunluğun en az üç Kurucu Üyeyi içermesi koşuluyla, Guvernörler Kurulu'nun herhangi bir toplantısı için yeter sayı oluşturur.

Guvernörler Kurulu'nun Kararları, bu çoğunluğun en az dört Kurucu Üyenin olumlu oyunu içermesi koşuluyla, işbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, en az dörtte üç oy gücü gerektirir

Handwritten signature

Handwritten signature
TRUE COPY

Guvernörler Kurulu'nun aşağıdaki kararları tüm Kurucu Üyelerin olumlu oyunu gerektirir:

- Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- kayıtlı sermayeyi değiştirmek (arttırmak, ek katkı sağlamak, azaltmak), çağrılabilir sermayenin ödenmesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- İşbu Anlaşma'yı tadil etmek.

Madde 10 – Direktörler Kurulu

A. Oluşum

Direktörler Kurulu, her Üyeyi temsilen bir (1) direktörden oluşur.

Direktörler, Guvernörler Kurulu'nun üyesi olamazlar ve aşağıdaki nitelikleri taşırlar:

- lisans derecesi mezuniyeti;
- ekonomi, yatırım ve finansal konularda asgari on (10) yıllık tecrübe veya en az asgari direktör seviyesinde beş (5) yıllık ve/veya uluslararası finansal kuruluşlarda beş (5) yıllık yüksek seviye tecrübe;
- atanma esnasında otuz beş (35) yaşından küçük olmamak ve altmış (60) yaşından büyük olmamak,
- İngilizceye hakimiyet.

Guvernörler Kurulu'ndaki her bir Guvernör, yukarıda belirtilen şartları haiz bir Direktör ve Direktörün bulunmadığı zamanlarda Direktörün yerine hareket etmek üzere tam yetkiye sahip bir Direktör vekili atar. Direktör Vekilleri, Direktörler Kurulu toplantılarına katılabilir ancak sadece kendi Direktörlerine vekalet ettiklerinde oy kullanabilirler.

Direktörler üç (3) yıllık bir dönem için görev yaparlar ve tekrar atanabilirler. Bir Direktör işbu Madde uyarınca ardılı atanana kadar görevde kalır.

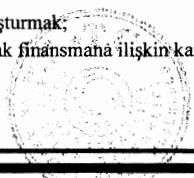
Direktörler ve Direktör Vekilleri Fon'un merkezinin bulunduğu yerde kalıcı olarak ikamet etmek zorunda değildir ve Fon'un tam zamanlı istihdam edilenleri olarak addedilmezler ancak katıldıkları her bir Direktörler Kurulu toplantısı için cepten yapılan masrafları (konaklama ve seyahat) ve günlükleri Fon'un kaynaklarından karşılanır. Direktörlere ve Direktör Vekillerine Fon'dan daha fazla ödeme veya ücret verilmez.

B. Yetkiler

Direktörler Kurulu, Fon'un genel operasyonlarının yönetiminden sorumludur ve bu amaç için, işbu Anlaşma ile açıkça kendisine verilen yetkilere ek olarak, Guvernörler Kurulu tarafından delege edilen tüm yetkileri kullanır ve özellikle aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- Fon'un operasyonlarına ilişkin politikaları oluşturmak;
- İşbu Anlaşma altında Fon tarafından sağlanacak finansmana ilişkin kararlar vermek;

u1
[Signature]

TRUE
[Signature]

- c) Guvernörler Kurulu'nun genel talimatları ile uyumlu olarak Fon'un işlerine ve operasyonlarına ilişkin kararlar almak;
- d) Her bir finansal yıl için yıllık raporları gözden geçirmek, değerlendirmek ve her yıllık toplantıda Guvernörler Kurulu'nun onayına sunmak;
- e) Fon'un en verimli ve en ekonomik şekilde hizmet sağlamasını temin etmek;
- f) Fon'un bütçesini, tüm finansman programını ve politikalarını bu amaçlar için mevcut kaynaklar ve/veya serbest nakit paraya uygun olarak onaylamak;
- g) Genel Müdürü atamak ve görevden almak,
- h) Olağanüstü toplantılar için Guvernörler Kurulu'na tavsiyelerde bulunmak;
- i) Fon'un operasyonları için gerekli görülen komiteleri kurmak;
- j) İşbu Anlaşma ile Direktörler Kurulu'na açıkça verilen diğer yetkileri uygulamak.

C. Toplantılar, Çalışma Usulleri ve Oylama

Direktörler Kurulu yılda iki defadan az olmamak üzere Fon'un faaliyetlerinin gerektirdiği sıklıkta toplanır. Direktörler Kurulu görev ve sorumluluklarını kısa sürede ve hızlı bir şekilde yerine getirebilecek şekilde çalışma yöntemlerini benimser.

Direktörler Kurulu'nun toplantıları, Direktörlerin çoğunluğunun katılımıyla yapılır ve kararlar, katılan Direktörlerin çoğunluğunun olumlu oyları ile kabul edilir.

Bununla beraber, Direktörler Kurulu, Fon'un yatırım politikası ilkelerini oy birliği ile onaylar.

Madde 11 – Genel Müdür

Genel Müdür, TDT Katılımcı Devletlerinden birinin vatandaşı olur. TDT Katılımcı Devletlerinden Üyelerin Guvernörleri, Genel Müdür pozisyonu için dönüşümlü olarak bir aday önerirler. Genel Müdür, Direktörler Kurulu tarafından atanır ve uzatma veya yeniden atanma olmaksızın dört (4) yıllık bir dönem için görev yapar.

Genel Müdür pozisyonu için aşağıdaki gereklilikler aranır:

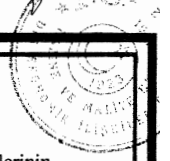
- a) ilgili alanlarda yüksek lisans derecesi mezuniyeti;
- b) atanma esnasında otuz beş (35) yaşından küçük ve altmış (60) yaşından büyük olmamak;
- c) ekonomi, yatırım ve finans konularında asgari on beş (15) yıl tecrübe veya idari seviyede on (10) yıllık veya uluslararası finansal kuruluşlarda on (10) yıllık yüksek seviye tecrübe;
- d) İngilizceye hakimiyet.

Genel Müdür, Direktörler Kurulu'nun gözetimi altındadır.

Genel Müdür, Direktörler Kurulu tarafından koyulan yönergeler, kurallar ve regülasyonlara uygun olarak, Fon'un operasyonlarını ve işlerini yürütmek için tam icra yetkilerine sahiptir. Genel Müdür çalışanları atar, terfi verir ve görevden alır ve Direktörler Kurulu tarafından onaylanan plan, politika ve bütçeye uygun olarak fonları kullanır.

Fon'un çalışanlarının atanmasında, en yüksek verimlilik ve teknik yeterlilik standartları ve TDT Katılımcı Devletleri Üyelerinin vatandaşlarından dengeli bir dağılımla çalışan alınması temin edilir.

TRUE COPY

Genel Müdür, Direktörler Kurulu'nun onayı üzerine TDT Katılımcı Devletlerinin Üyelerinin topraklarında yer alan şirketlerden danışmanlık/müşavirlik hizmetleri alınmasını Direktörler Kurulu'na tavsiye edebilir.

Genel Müdür Direktörler Kurulu toplantılarına katılır ancak oy hakkına sahip olmaz.

Genel Müdür aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) faaliyet bütçesini ve idari bütçeyi teklif etmek;
- b) tüm finansman programını teklif etmek;
- c) Fon tarafından finanse edilen projelerin ve programların tetkikini ve değerlendirmesini temin etmek,
- d) uygun organizasyon, istihdam ve hizmet teminini sağlamak;
- e) teknik tavsiye ve yardım sağlanması hususunda karar vermek;
- f) Direktörler Kurulu tarafından belirlenen diğer görevleri icra etmek.

Genel Müdür Fon'dan ücret alır ve ücret Direktörler Kurulu tarafından belirlenir.

Madde 12 – Fon'un Uluslararası Niteliği ve Siyasi Faaliyet Yasağı

Fon, amaç ve görevlerine herhangi bir şekilde zarar verebilecek, bunları sınırlandıracak, saptıracak veya başka bir yönde değiştirecek herhangi bir tür ilave kaynağı veya yardımı kabul etmez.

Fon, Fon Başkanı, Genel Müdür ve Fon çalışanları kararlarında yalnızca işbu Anlaşma ile düzenlenen Fon'un amacı, faaliyetleri ve operasyonu ile ilgili mütalaaları dikkate alır. Bu mütalaalar, Fon'un amacının ve operasyonlarının yerine getirilmesi ve yürütülmesinde tarafsız şekilde değerlendirilir.

Fon Başkanı, Genel Müdür ve Fon çalışanları görevlerinde bulundukları süre boyunca görevlerini başka hiçbir makama tabi olmaksızın bütünüyle Fon'un amaçlarına tabi olarak yaparlar.

Her Üye bu görevin uluslararası ve siyaset dışı niteliğine riayet eder ve bu görevlerin yerine getirilmesinde herhangi birini etkileme amacı taşıyan tüm çabalardan uzak dururlar.

Madde 13 – Merkez ve Ofisler

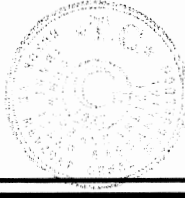
Fon'un Merkezi İstanbul'dadır.

Güvernörler Kurulu diğer üyelerin topraklarında ofis açmaya karar verebilir.

Fon'un Merkezine ev sahipliği yapan Üye ilgili kuralların, koşulların, ayrıcalık ve muafiyetlerin belirtildiği bir Ev Sahibi Ülke Anlaşması imzalar.

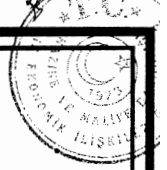
Madde 14 – Mali Yıl

Fon'un mali yılı Takvim Yılıdır.

TRUE COPY

64

Madde 15 – İletişim Kanalları, Depozitörler

Her Üye bu Anlaşma'da yer alan hususlarla bağlantılı olarak Fon'un iletişimde bulunabileceği uygun gördüğü bir resmi makamını tayin eder.

Her bir Üye Fon'un söz konusu Üye Devletin para birimini ve diğer varlıklarını muhafaza etmek üzere Merkez Bankası'nı ya da Fon tarafından kabul edilebilecek kamu sermayeli bir finansal kuruluşunu depozitör olarak yetkilendirir.

Madde 16 – Denetçiler ve Raporlar

TDT Katılımcı Devletlerinden birinde kayıtlı uluslararası üne sahip nitelikli denetçiler Fon'un işlerini denetlemek üzere üç ardışık yıldan daha fazla olmamak üzere Direktörler Kurulu'nun tavsiyesi ve Guvernörler Kurulu'nun onayı üzerine yetkilendirilir.

Genel Müdür Fon'un denetlenmiş hesap bildirimlerini içeren yıllık raporu yayımlar ve Fon'un finansal durumunu ve operasyonlarının sonuçlarını gösteren gelir ve harcama bildirimini özet bildirimini üç ayda bir olarak Fon'un Üyelerine dağıtır.

Genel Müdür, Fon'un amaçlarını yerine getirmek için gerekli görüldüğünde Direktörler Kurulu'nun onayı üzerine diğer raporları yayımlayabilir.

Guvernörler Kurulu, Fon'un kaynaklarının ve faaliyetlerinin usulüne uygun kullanımı için devlet denetçisi atayabilir.

Madde 17 – Net Gelirin Tahsisi

Genel rezervler Fon'un taahhüt edilmiş sermayesinin yüzde yirmi beşine (%25) ulaşana kadar Fon'un yıllık net gelirinin en az yüzde onu (%10) genel rezervlere tahsis edilir. Guvernörler Kurulu, Fon'un Genel Rezervleri taahhüt edilmiş sermayenin yüzde yirmi beş (%25) seviyesine ulaşana kadar Fon'un net gelirinin hiçbir kısmı kar aracılığıyla üyelere dağıtılmaması şartıyla katma bir miktarı ilave rezerv oluşturmak veya Üyelere dağıtmak için tahsis etmeye karar verebilir.

Bölüm 5 - OPERASYONLAR

Madde 18 – Kaynakların Kullanımı, Fon'un Yatırım ve Finansal İlkeleri

Fon'un kaynakları ve imkanları münhasıran işbu Anlaşma'nın 2. ve 3. Maddelerinde belirtilen amacın gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilmesi için kullanılır.

Fon'un yatırım ve finansal politikaları ve prensipleri Direktörler Kurulu tarafından belirlenir.

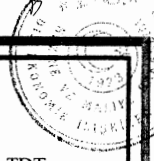
Fon, yatırımlarının TDT Katılımcı Devletlerinin Üyelerinin arasında adil dağılımını temin eder.

Madde 19 – Finansmana İlişkin Değerlendirmeler

Fon'un faaliyetlerini yürütürken göz önüne alacağı değerlendirmeler aşağıdadır:

- a) Finansmanına ilişkin çıkarlarını gözetmek;

TRUE COPY

- b) Ekonomik ve sosyal kalkınma ve kazançlı istihdam fırsatlarının genişletilmesi yoluyla TDT Katılımcı Devletlerinden Üyelerin halkının refahını teşvik etmek,
- c) İlgili ülkenin makamlarıyla işbirliği yoluyla ilgili ülkenin hukukuna ve yasal süreçlerine riayet etmek;
- d) Yeşil ekonomilere geçişi desteklemeyi amaçlayan projelere öncelik vermek;
- e) TDT Katılımcı Devletlerden olan en az iki Üyeden Yararlanıcıları içeren projeleri önceliklendirmek;
- f) Serbest piyasa ve adil rekabet ilkelerini gözetmek.

Fon, TDT Katılımcı Devletleri olan Üyeler arasındaki ekonomik işbirliğini teşvik eden ve güçlendiren projelerin yanı sıra bölgesel projelere de özel önem verir.

Madde 20 – Yerel Mevzuatın Uygulanması

Fon'un bölgesel karakterini ve Üyelerdeki farklı mevzuat ve hukuki süreçlerin mevcudiyetini göz önünde tutarak, Fon herhangi bir şekilde herhangi bir ülkede verilen bütün finansal imkânların iç hukuk hükümlerince karşılanmasını ve korunmasını sağlar ve böylece Fon'un alacaklarının geri ödemesi ve tahsilatı engellenmez. Ancak, tüm finansal imkânlar Fon tarafından onaylanan kurallara ve düzenlemelere dayanır.

Madde 21 – İnceleme ve Değerlendirme

Fon tarafından finanse edilen tamamlanmış projelerin, programların ve faaliyetlerin kapsamlı ve sürekli incelenmesi, Direktörler Kurulu'nun Fon'un amaçlarının yerine getirilmesindeki etkinliğini belirlemesine destek olmak için yürütülür. Genel Müdür bu incelemeyi yürütür ve bunun sonuçları Direktörler Kurulu'na rapor edilir.

Bölüm 6 — ÜYELİKTEN ÇEKİLME, OPERASYONLARIN SONA ERDİRİLMESİ VE FON'UN SÜRESİ

Madde 22 - Üyelikten çekilme

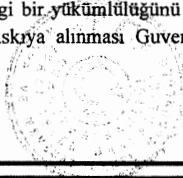
Her Üye Fon'un Merkezine yazılı olarak bildirerek her zaman Fon'un üyeliğinden ayrılabilir.

Üyelikten çekilme, her durumda söz konusu bildirimin Fon'a ulaşmasından itibaren altı (6) ay sonra olmak kaydıyla bildirimde belirtilen tarihte geçerli olur ve üyelik sona erer. Ancak çekilmenin geçerli olduğu tarihten herhangi bir süre önce üye, üyelikten çekilme bildirimini iptal ettiğine dair Fon'a yazılı bildirimde bulunabilir.

Madde 23 – Üyeliliğin Askıya Alınması

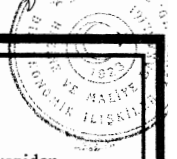
Herhangi bir Üye Fon'a olan herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirmezse, Fon o Üyenin üyeliğini askıya alabilir. Üyeliliğin askıya alınması Güvernörler Kurulu kararı ile yapılır.

u'
g

TRUE COPY

12

Guvernörler Kurulu üyeliğin askıya alınmasından itibaren bir yıl içerisinde kararını yeniden gözden geçirir ve bu üyeliği geri verebilir ya da bu Üyenin askıya alınma süresini uzatır.

Bir Üye üyeliği askıya alındığında üyelikten çekilme hakkı hariç bu Anlaşma kapsamındaki herhangi bir hakkı kullanmaya yetkili değildir, ancak bütün yükümlülüklerinden sorumlu olmaya devam eder.

Article 24 – Üyeliğin Sona Erdirilmesi Hâlinde Hesapların Kapatılması

Bir Üye üyelikten çekildiği tarihten (“Üyeliğin Sonlandırılması”) itibaren bu Üye Fon’a karşı o tarihten sonra doğan doğrudan yükümlülüklerinden sorumlu olmaya devam eder. Üyeliği sona ermeden önce tahakkuk eden bu tür bir yükümlülük ödenmemiş olduğu sürece Fonlara olan koşullu yükümlülüklerinden de sorumlu olmaya devam eder.

Bir üye ülkenin üyeliğinin sona erdiği tarihte, Fon bu Maddenin hükümleri doğrultusunda, söz konusu ülkenin hisselerini söz konusu üye ile hesapların kapatılmasının bir parçası olarak geri satın alır. Bu amaçla, söz konusu hisselerin geri alım fiyatı, üyeliğin sona erdiği tarihte Fon’un hesaplarında gösterilen değer olur.

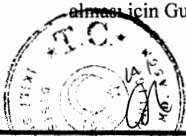
Bu Madde kapsamında Fon tarafından geri satın alınacak hisselerle ilişkin yapılacak ödemeler aşağıda belirtilen koşullara tabidir:

- (a) Üyenin Fon’a devam eden yükümlülükleri olduğu müddetçe o Üyeye hisselerine ilişkin ödemeler bloke edilir. Söz konusu Üyeye ödenmesi gereken herhangi bir tutar, Fon’un tercihine bağlı olarak, vadesi geldiğinde bu tür bir yükümlülüğe uygulanabilir.
- (b) Hisselerin geri alım bedelinin, ilgili Üye’nin Fon’a olan yükümlülüklerinin toplamını aşan kısmı kadar net tutar, ilgili hissenin karşılığı olarak Direktörler Kurulu tarafından belirlenecek bir süre içinde ödenir.
- (c) Ödemeler 2 yıldan fazla olmamak üzere ABD Doları olarak Fon tarafından ödenir.
- (d) Bir Üyenin üyeliğinin sona erdiği tarihte, vadesi gelen yükümlülüklerden dolayı Fon’un bir zarara uğraması ve söz konusu zararın, o tarihte Fon’un bu tür zararlar için tahsis ettiği rezervleri aşması halinde, Fon’un zarara uğradığı tarihte o ülkeye ait hisselerin geri alım tutarı belirlenmiş ise söz konusu zararın geri alım tutarını aşan kısmı, talep üzerine, o üye tarafından ödenir.

Fon, Üyeliğin sona erdiği tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde işbu Anlaşma’nın 23. Maddesi uyarınca operasyonlarını durdurursa, ilgili Üyenin tüm hakları 27. ve 28. Maddelerin hükümlerine uygun olarak belirlenir. Söz konusu üye, söz konusu Maddelerin amaçları bakımından Üye olarak sayılmaya devam edilir, ancak hiçbir oy hakkına sahip olamaz.

Madde 25 – Operasyonların Geçici Olarak Durdurulması

Direktörler Kurulu acil durumlarda Fon’un tüm yatırımlara ilişkin operasyonlarının geçici olarak durdurulmasını tavsiye edebilir. Bu konuyu değerlendirmesi ve bu doğrultuda bir karar alması için Guvernörler Kurulu’na olağanüstü toplantı çağırısı yapar.

TRUE COPY

Bir Üye Fon'a olan sermaye ödemesinde bulunmazsa, Fon, ödeme tarihi vadesinden sonraki on beş (15) günden fazla olmamak üzere üyeyi bilgilendirir. Üyenin bildirim tarihinden itibaren doksan (90) gün içinde bu ödemeyi yapmaması halinde, söz konusu ödeme yapılmıyacağı kadar üyenin ülkesinde Fon kaynaklarından yeni yatırım yapılamaz.

Madde 26 – Fon'un Süresi

Fon, açılış toplantısı tarihinden itibaren yirmi (20) yıllık bir dönem için faal olacaktır. Güvernörler Kurulu herhangi bir zaman Fon'u sonlandırmaya veya süresini uzatmaya karar verebilir.

Güvernörler Kurulu'nun Fon'u sonlandırmaya karar vermesi durumunda, Fon, varlıklarının düzenli bir şekilde tahakkukuna, muhafazasına ve saklanması ve sorumluluklarının yerine getirilmesine dair harcamalar haricindeki bütün faaliyetlerini derhal sonlandırır.

Fon, söz konusu yükümlülüklerinin nihai olarak mahsubuna ve varlıklarının dağıtımına kadar mevcut kalır ve Fon ile Üyelerinin bütün karşılıklı hakları ve sorumlulukları bozulmadan devam eder.

Madde 27 – Üyelerin Yükümlülükleri ve Tazminat Ödemeleri

Fon'un operasyonlarının sona ermesi durumunda, Üyelerin Fon'un taahhüt edilmiş sermayesinin ödenmemiş kısmına olan yükümlülükleri, muhtemel alacaklar dahil olmak üzere kreditorlerin bütün alacakları ödeninceye kadar devam eder.

Doğrudan alacaklı olan bütün kreditorlere ilk önce Fon'un varlıklarından, daha sonra Fon'un ödenmemiş taahhütleri için Fon'a yapılan ödemelerden ödeme yapılır. Direktörler Kurulu, doğrudan alacaklı olan kreditorlere herhangi bir ödeme yapmadan önce, doğrudan ve şarta bağlı talep sahipleri arasında orantılı bir dağılım sağlamak için kararında gerekli olan düzenlemeleri yapar

Madde 28 – Varlıkların Dağıtımı

Üyelerin Fon'un sermayesine olan taahhütleri karşılığında bütün kreditorlere olan yükümlülükler ödenene veya karşılık temin edilene kadar, Üyelere hiçbir varlık dağıtımı yapılmaz. Söz konusu dağıtım Güvernörler Kurulu tarafından onaylanmalıdır.

Fon'un varlıklarının Üyelere herhangi bir dağıtımı, her Üyenin sahip olduğu sermaye stoku ile orantılı olur ve Fon'un adil ve hakkaniyetli kararlar verdiği zamanlarda ve koşullar altında mevduat sahiplerine öncelik verilerek yapılır. Dağıtılan hisselerin, varlığın türüne göre tek tip olması gerekmez. Hiçbir Üye Fon'a olan yükümlülüklerini yerine getirmediği sürece bu dağıtımdan pay almaya hak kazanamaz.

Bu Madde uyarınca dağıtılan varlıkları alan herhangi bir Üye, söz konusu varlıklar üzerinde Fon'un dağıtım öncesinde yararlandığı aynı haklardan yararlanır.

TRUE COPY

[Handwritten signature]

Bölüm 7 -STATÜ, MUAFİYETLER VE AYRICALIKLAR

Madde 29 — Hukuki Statü

Fon uluslararası finansal kuruluş statüsüne sahiptir.

Fon tam tüzel kişiliğe ve:

- a. sözleşme yapmak
 - b. iç mevzuata uygun olarak gayrimenkul ve menkul alımı, kiralaması ve satımı yapmak,
 - c. maddi ve gayri maddi mülkiyet alımı ve satımı yapmak,
 - d. kanuni takibatta bulunmak,
 - e. Fon'un amaçları dahilinde her türlü işlem yürütmek
- alanlarında tam hukuki ehliyete sahiptir.

Article 30 — Muafiyetler, Ayrıcalıklar ve Vergi Muafiyeti

Fon ve varlıkları, Üyelerin ülkelerinde bütün müsadere önlemlerinin yanı sıra hacizden, iflastan ve idari veya hukuki eylem ile yapılan her türlü zapttan muafiyete sahiptir.

Fon ve resmi kullanım amacıyla ithal edilen mal ve araçlar da dahil olmak üzere varlıkları, mülkleri, gelirleri ve bunlarla ilgili işlemleri, depolama ve benzeri hizmetlere ilişkin ücretler dışındaki tüm doğrudan ve dolaylı vergi, gümrük vergisi, harç ve harçlardan muaf tutulur.

Gümrük resimleri ile ilgili olan söz konusu muafiyetler, Üyelerin yukarıda bahsedilen muafiyetleri engellemeyen veya herhangi bir istisna getirmeyen uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak sağlanır.

Üye Devletler, Fon tarafından veya herhangi bir Üye Devletteki yararlanıcısı tarafından para alımı, muhafazası, kullanımı ve transferine ilişkin döviz kurları dönüşümüne ve işlemlerine herhangi bir kısıtlama uygulamaz. Söz konusu işlemler hakkındaki doküman ve bilgilerin sağlanmasına yönelik düzenli gereklilikler kısıtlama olarak değerlendirilmez.

Yukarıdakilere bağlı olmaksızın, bu maddede bahsi geçen muafiyetler Fon tarafından yatırım yapılan herhangi bir tüzel kişiliğe veya girişime uygulanamaz.

Fon, sorumlulukları garanti etme veya menkul kıymet alıp satma ya da satışına aracılık etme yetkilerinin kullanımından kaynaklanan veya bunlarla bağlantılı olan durumlar haricinde her türlü yasal işlemden muafır. Bu durumlarda, Fon'un Merkezinin bulunduğu Devletin ülkesinde veya Fon'un tebligat veya ihbarı kabul etmek amacıyla bir temsilci atadığı veya menkul kıymet ihraç veya garanti ettiği herhangi bir ülkede yetkili bir mahkemede Fon'a karşı dava açılabilir.

Fon'un misyonları için görev yapan uzmanlar dahil olmak üzere Başkan, bütün Guvernörler ve Direktörler ve onların vekilleri, Genel Müdür, profesyonel çalışanlar resmi görevleri çerçevesinde kendi Devletleri haricindeki tüm Üyelerde icra ettikleri faaliyetler için ve Fon bu imtiyazlardan feragat etmediği sürece kanuni takibattan muafırlar.

in
GA

TRUE COPY

GA

Fon, kendi takdirine göre herhangi bir vaka veya örnekte, Fon'un çıkarlarına en uygun şekilde belirlenecek şekilde ve koşullarda, bu Anlaşma ile bahsedilen herhangi bir muafiyet, ayrıcalık ve istisnadan feragat edebilir.

Madde 31 – Arşivlerin Muafiyeti

Nerede bulunursa bulunsun, Fon'un arşivleri ve genel olarak kendine ait veya kendinde bulunan bütün dokümanlar dokunulmazdır.

Bölüm VIII – TADİLAT VE TAHKİM

Madde 32 Tadilat

Bu Anlaşma, Guvernörler Kurulu'nun oy birliği kararı ile ayrı protokoller şeklinde tadil edilebilir.

Üye ülke veya Direktörler Kurulu tarafından, bu Anlaşma'nın tadil edilmesine ilişkin sunulan herhangi bir öneri, öneriyi Guvernörler Kuruluna sunacak olan Guvernörler Kurulu Başkanına iletilir. Bu tadilatın kabul edilmesi durumunda, Fon bütün Üyelere resmi bildirimle haber verir.

Guvernörler Kurulu'nun daha farklı bir tarih belirlememesi halinde, bu Anlaşma'nın ayrılmaz parçası olan bütün değişiklikler üyelere yapılan resmi bildirimden üç (3) ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 33 – Dil

Fon'un çalışma dili İngilizcedir.

Madde 34 – Yorum

Üyeler veya Üyeler ve Fon arasında bu Anlaşma'nın hükümlerinin yorumlanması veya uygulanmasından doğabilecek sorunlar karara bağlanmak üzere Direktörler Kurulu'na iletilir.

Direktörler Kurulu'nun birinci paragraf kapsamında bir karar verdiği herhangi bir durumda, ilgili herhangi bir taraf sorunun, kararı nihai olacak olan Guvernörler Kurulu'na havale edilmesini talep edebilir. Fon gerekli görmesi halinde Guvernörler Kurulu karar verene kadar Direktörler Kurulu'nun kararını temel alarak hareket edebilir.

Madde 35 – Tahkim

Fon ve Üyeler ve/veya Fon'un eski üyeleri arasındaki ihtilaflar, eğer mümkünse, ilgili taraflarca görüşme ve istişareler yoluyla çözülür. Vergilendirmeye ilişkin konulardaki ihtilaflar Guvernörler Kurulu tarafından çözülür. Guvernörler Kurulu'nun vergilendirmeye ilişkin ihtilaflara yönelik kararları kesindir.

Vergilendirmeye ilişkin olanlar haricindeki bu tür ihtilaflar, meydana gelişlerinden itibaren en az üç (3) ay içerisinde görüşme ve istişareler yoluyla çözülemezse, bir tanesi Fon tarafından atanan, diğeri Fon'un müsait üyesinden veya eski üyesinden ve üçüncüsü, Taraflar başka bir karar vermemişse, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanan en az 3 (üç) hakemden

TRUE COPY

oluşan tahkime iletilir. Üçüncü bir hakem seçerken, seçilen hakemler, uyuşmazlığa taraf bir Devletin vatandaşı olmamaları gerektiği kuralına göre hareket ederler. Bir ihtilafı çözerken, Hakemler ihtilafın kamuya açık hukuki niteliğini dikkate alarak UNCITRAL Tahkim Kurallarına tabi olurlar. Tahkim dili İngilizcedir.

Hakem kararları karar kesindir ve ihtilafın tarafları üzerinde bağlayıcıdır.

Bölüm 9 – NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 36 – Tevdi Edilen Makam

Bu Anlaşma'nın Azerbaycanca, Kazakça, Kırgızca, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerindeki aslı tek asıl nüsha halinde TDT Sekreteryasına ("Tevdi Edilen Makam") tevdi edilir.

Madde 37 – Açılış Toplantısı

Bu Anlaşma yürürlüğe girer girmez, her üye bir Guvernör atar ve Fon Başkanı, Guvernörler Kurulu'na açılış toplantısı çağrısında bulunur.

Guvernörler Kurulu açılış toplantısında:

- i. 9. Madde uyarınca Fon'un Direktörler Kurulu'nun Üyeleri yetkilendirilir ve seçilir;
- ii. Fon'un operasyonlara başlayacağı tarihi belirlemek için düzenlemeler yapılır;
- iii. 11. Madde uyarınca ilk Genel Müdür seçilir.

Fon, operasyonlarına başlama tarihi hakkında tüm üyelerini bilgilendirir.

Article 38 – Onaylama, Kabul, Geçerlilik, Yürürlüğe Girme ve Diğer Hükümler

Bu Anlaşma, Fon Üyelerinin onay, kabul veya tasdikine tabidir.

Bu Anlaşma, Tevdi Edilen Makam tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla yapılacak Kurucu Üyelerin bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürleri tamamladığına dair son yazılı bildiriminin alınmasından sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Bu Anlaşma, Kurucu Üye olmayan her TDT Katılımcı Devletin katılımına katılım belgesini Tevdi Edilen Makama iletmesi yoluyla açıktır.

Katılan Devlet için bu Anlaşma Katılan Devletin katılım belgesinin Tevdi Edilen Makam tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla alınmasından sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Bu Anlaşma, Guvernörler Kurulunun onayı üzerine, katılım belgesini Tevdi Edilen Makama sunan başka herhangi bir Devletin katılımına açıktır.

Onay, kabul, tasdik veya katılım belgesi, burada gösterildiği gibi tevdi edildiğinde, söz konusu Üyenin Fon'un başlangıç sermaye stokuna taahhüt edeceği hisse sayısını bu Anlaşma'nın 5.

TRUE COPY

Maddesinde gösterildiği gibi belirtir. Tevdi Edilen Makam, her bir tevdiyi, tarihini ve taahhüt edilen hisse sayısını usulüne uygun olarak tüm Üyelere bildirir.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş kişiler bu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

2023 senesinin Mart ayının 16. günü, Ankara'da, her biri eşit derecede olmak üzere, Azerbaycanca, Kazakça, Kırgızca, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce olarak tek asıl nüsha halinde imzalanmıştır. Bu Anlaşma'nın metinleri arasında farklılık durumunda, İngilizce metin esas alınır.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Azerbaycan Cumhuriyeti adına

Kazakistan Cumhuriyeti adına

Kırgız Cumhuriyeti adına

Özbekistan Cumhuriyeti adına

TRUE COPY

Liste-1: Fon'un Sermayesi

Ek 1

Devlet	Başlangıç Hissesi Sayısı	Ödenmiş Toplam Nominal Değeri	Hisselerin Toplam Nominal Değeri	Çağrılabilir Toplam Nominal Değeri	Hisselerin Toplam Nominal Değeri
Azerbaycan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Kazakistan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Kırgız Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Türkiye Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Özbekistan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları

TRUE COPY

Ek 2

Liste-2: Taahhüt

Devlet	Başlangıç Ödemesi (ABD Doları)	Vade	Birinci Taksit (ABD Doları)	İkinci Taksit (ABD Doları)	Üçüncü Taksit (ABD Doları)
Azerbaycan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Kazakistan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Kırgız Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Türkiye Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Özbekistan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000

TRUE COPY

TBMM Basımevi - 2023